ΑΡΧΕΙΑ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

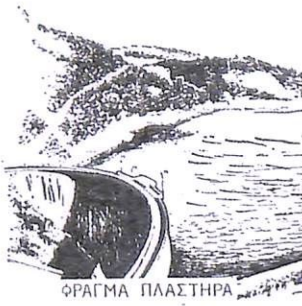
ΦΡΑΓΜΑ ΠΛΑΣΤΗΡΑ

ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 4 | ΜΑΡΤΙΟΣ 1978 | ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΙΤΩΝ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 22 (Βιβλιοπωλεῖο Γ. ΛΑΔΙΑ. ΤΗΛ. 360.2369 — 3614.886

"ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ" Ἡ ἐφημερίδα μας "

● ΤΟΥ ΤΑΜΙΑ ΤΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΪΖΑΝΟΥ

Μὲ τὴν ἔκδοση τοῦ 4ου φύλλου τῆς «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» τῆς ἐφημερίδος μας, ποὺ μὲ τόση ἀγάπη ὑποδέχτηκαν οἱ συγχωριανοί μας ὅλης τῆς Ἑλλάδας, ἴσως καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Λέω ἴσως γιατὶ ἡ κ. Ὄλγα Βαβάρνα προσκεκλημένη ἀπὸ τὸ γαμπρό της γιὰ 2—3 μῆνες, βρίσκεται στὴν Ἀμερικὴ καὶ πρόθυμα ζήτησε ἀρκετὰ φύλλα τῆς ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ νὰ τὰ μεταφέρει στούς συγχωριανούς τῆς Ἀμερικῆς, ἐπισκέπτοντάς τους προσωπικὰ ὅσο μπορέσει πιὸ πολλούς, μὲ τὴν προσπάθεια νὰ τούς κάνει μέλη τῆς οἰκογένειας των νοσταλγῶν τοῦ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ.

Μέ τὴν ἔκδοση λοιπόν τοῦ 4ου φύλλου θεωρῶ ἀπαραίτητο νὰ γράψω δύο λόγια γιὰ τὴν ἱστορία της, τίς προσπάθειες νὰ ξεπερασθοῦν ἐμπόδια μέχρι τὴν γέννηση τοῦ πρώτου φύλλου.

Ὅπως συμβαίνει σ' ὅλους τοὺς Τοπικούς Συλλόγους, δὲν ἄργησε νὰ περάσει ὁ πρῶτος μεγάλος ἐνθουσιασμός τῶν λίγων μελῶν του. Παρουσιάστηκε τὸ φαινόμενο νὰ γίνει Γενικὴ Συνέλευση καὶ ἀρχαιρεσίες μὲ λιγώτερα μέλη ἀπὸ τὰ ἱδρυτικά. Μιὰ ἐφημερίδα σκέφτηκα θὰ ἦταν ἡ κλωστὴ ποὺ θὰ ἕνωνε τούς συγχωριανούς μας ὅλης τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ.

Μιὰ ἐφημερίδα θὰ ἔδινε τὴν εὐκαιρία σ' ὅλους τούς Μεσενικολίτες γιὰ νοσταλγικὲς θύμισες τοῦ χωριοῦ.

Μιὰ ἐφημερίδα θὰ μάθαινε στούς νέους τῶν οἰκογενειῶν πού μένουν μακρυὰ ἀπὸ τὸν ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ, τὴν ἱστορία τοῦ χωριοῦ, τῶν πατεράδων του, τὴν τόσο σημαντική.

Μιὰ ἐφημερίδα τέλος θὰ ἦταν τὸ βῆμα ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ γίνονταν γνωστὲς ἀξιόλογες πνευματικὲς ἀξίες τοῦ χωριοῦ ἐπιστήμονες, διανοούμενοι, φθασμένοι ἐπαγγελματίες, ἄνθρωποι μὲ ἀξιόλογη κοινωνικὴ δράση, ἑπομένως μιὰ τονωτικὴ ἔνεση ἀναμφισβήτητη γιὰ τὸ Σύλλογο, (καί ὅλα αὐτὰ γιὰ μιὰ τιτάνειο προσπάθεια ὄχι μόνο νὰ σταματήσει τὸ ξερίζωμα ἀλλὰ καὶ γιὰ δημιουργία ἑνός ρεύματος ἀντίστροφου ἀπὸ τὴν πόλη πρός τὸ χωριό.

Ἡ πρότασή μου στὸ Διοικητικό Συμβούλιο τῆς Ἑνώσεως ἔγινε δεκτή, μὰ χρειάστηκαν 2—3 χρόνια μέχρι τὴν ἔκδοση τοῦ α΄ φύλλου. Οἰκονομικὰ μέσα, ἀνταποκριτές, χαρτί, τυπογραφεῖο, τσιγγογραφεῖο, μακέττες, ὕλη, διευθύνσεις, ἀποστολή, τίτλος, ὅλα αὐτὰ ἔπρεπε νὰ ξεπερασθοῦν.

Μὲ τὴν ἀκούραστη συμπαράσταση τοῦ Προέδρου κ. Θ. Κατσάκου, τὴν συγκινητικὴ προσφορὰ τοῦ κ. Λαδιᾶ ποὺ χάρισε τὸ χαρτὶ γιὰ 5—6 φύλλα, τὴν πρόθυμη καὶ γαλαντόμο συνδρομὴ τοῦ συγχωριανοῦ μας Τάσιου Ν. Ἰωακείμ πού πρόσφερε 4.000 γιά τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ἐξόδων τοῦ α΄ φύλλου, τίς ἀνταποκρίσεις τῶν κ. κ. Ἡγουμένου Καζάση, Χρίστου Πανάγου, Π. Ποδηματᾶ, Χρ. Μηλίτση, Σερ. Τσίτσα, Ν. Μπεργούνη Ράνιας Ζούκα, Θωμᾶ Ποδηματᾶ καὶ τῶν νέων τοῦ χωριοῦ, σὲ ὅλους αὐτούς εἴμαστε εὐγνώμονες, τὰ ἐμπόδια ξεπεράστηκαν καὶ ἡ «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» ἔγινε πραγματικότητα.

Ἐπιτακτικό καθῆκον σήμερα εἶναι ὄχι μόνο ἡ συνέχιση τῆς ἔκδοσής της ἀλλά καί τὸ πλάτεμα τῶν συνδρομητῶν. Αὐτὸ θὰ γίνει ἄν ὅλοι ὅσοι ἀγαποῦν τὸν ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ, βοηθήσουν ἀνάλογα μὲ τὶς δυνάμεις τους στὴν ἐξασφάλιση τῶν οἰκονομικῶν της πόρων.

Ἡ ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ θ' στέλνεται σ' ὅλους τοὺς Μεσενικολίτες καὶ τούς φίλους τους ποὺ γιὰ πολλούς ἀπὸ αὐτούς δὲν θὰ ἐπιμείνουμε στὴν συνδρομὴ λόγω χαμηλοῦ εἰσοδήματος, γιαυτὸ καί:

Ἀπευθυνόμαστε στούς οἰκονομικὰ δυνατούς, στούς νοικοκυραίους, στούς φανατικὰ νοσταλγούς τοῦ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ νὰ βοηθήσουν ὅσο μποροῦν τούς 4—5 ποὺ μέχρι τώρα σηκώνουν τὸ τεράστιο βάρος τῆς ἐκδοσης τῆς «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ», στέλνοντας κάτι πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴν συνδρομή. Αὐτούς τούς φίλους τῆς «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» θὰ τούς εὐχαριστήσουμε ἰδιαίτερα ἀπό τίς στῆλες της.

Κατὰ τούς πιό μέτριους ὑπολογισμούς γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση μόνον τῶν ἐξόδων τῆς ἐφημερίδας ἀποφασίσθηκε γιά συνδρομὴ τὸ ποσὸ τῶν 150 δρχ. τὸ χρόνο.

Ἀπευθυνόμαστε σ' ὅλους νά μᾶς γνωρίσουν διευθύνσεις συγχωριανῶν πού δὲν παίρνουν τὴν «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» νά τούς στείλουμε, καθώς καί τὴν ἀλλαγὴ τῶν ριευθύνσεών τους. Γράψτε μας νέα, τοπικά, νὰ τὰ κάνουμε γνωστὰ σ' ὅλους τούς συγχωριανούς. Ἀνέκδοτα τοῦ χωριοῦ καὶ ἱστορίες.

Ἀπευθυνόμαστε σ' ὅλους τούς ἐπιστήμονες καί ἐπαγγελματίες νά προβληθοῦν μὲ τὴν «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» ἀντὶ μικρῆς ἀμοιβῆς γιὰ τὴν βελτίωση καί τὸ καλό τοῦ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ.

Ἀπευθυνόμαστε, τέλος σ' ὅλους τοὺς καταγόμενους ἀπὸ τὰ χωριά τοῦ Δήμου Νεβροπόλεως ν' ἀγαπήσουν καί νὰ βοηθήσουν τὴν «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» σἄν δική τους. Ξεκίνησε σἄν ὄργανο τοῦ Συλλόγου Μεσενικολιτῶν μὰ μὲ τὴν δημιουργία συνδέσμου ὅλων τῶν χωριῶν θά γίνει πιά ὄργανο ὅλων τῶν Συλλόγων τῶν χωριῶν τοῦ Δήμου Νεβροπόλεως. Μ' αὐτὴ τὴν σκέψη ἔγινε καί ἡ ἐκλογὴ τοῦ τίτλου της «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ».

Γράμματα ἀπὸ τὸ Ἅγιο Ὅρος

Ἐν τῇ Ἱ. Μονῇ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τῇ 8η Ἰανουαρίου 1978.

Ἀγαπητοί μου συγχωριανοί,

Εὔχομαί σας ἐν ἀρχῇ τὸ νέον ἔτος εὐλογημένον παρὰ Θεοῦ, εὐτυχὲς καὶ εἰρηνικόο, εἶτα θυγχαίρω ὑμᾶς διά τὴν θεοφιλῆ προσπάθειάν σας ὑπὲρ τοῦ πολυπαθοῦς χωριοῦ μας.

Τὸ ἐπεσκέφθηκα κέγω πέρυσι καὶ πόνεσε ἡ ψυχή μου διὰ τὴν λειψανδρείαν του, εἶδον στὴν Ἐκκλησίαν 100 ἐν ὅλω ἄτομα ἡλικιωμένα ἄνδρας καὶ γυναίκας καὶ ὀλίγα μαθητοπαίδια, νέους καθόλου, τούς ρούφηξε ἡ ἀστυφιλία.

Παρηγορήθηκα ὅμως διὰ τὴν φιλοξενίαν, αὐτῶν τῶν «ἀνήμπορων» ποὺ ἀπέμειναν ἐκεῖ, μὲ ἡρωϊκὴν ὄντως ἀπόφασιν νά ξαναφτιάξουν τὸ χωριό καὶ ἀπόδειξις τούτου εἶναι ὁ στολισμός τῆς Ἐκκλησίας ἔξωθεν καί ἔσωθεν, τὸ προστατευτικόν δάσος, τὸ γήπεδον, ἔστω καί ὑποτυπῶδες καὶ τὸ σέμνωμα τῆς Κοινότητός μας Πνευματικόν Κέντρον.

Γνωρίζω ὅτι ταῦτα ὀφείλονται ὡς ἐπί τό πολὺ εἰς τὴν φιλογένειαν τῶν ξενητευμένων παιδιῶν τοῦ Μεσενικόλα, ἀλλ' ὁ μεγάλος ἔπαινος ἀνήκει εἰς τούς ἡρωϊκούς του θεματοφύλακες.

Γενικῶς ἔμεινα εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ χωριοῦ μας καὶ τὴν καθόλου πολιτιστικήν του ἐμφάνισιν, μόνον ἡ ἐσωτερική του ὁδοποιΐα εἶναι εἰσέτι ἀρχέγονος ἀλλά μὲ ἐπληροφόρησαν οἱ ἁρμόδιοι ἀναμένουν τὴν ρύθμισιν τοῦ ὑδροδοτικοῦ δικτύου καὶ εἶτα θὰ τσιμεντοστρώσουν ὅλους τούς κεντρικούς δρόμους, καί τοῦτο ἵνα μὴ γίνη ἐκ τῶν ὑστέρων ἀνασκαφή.

Ἔλαβον τὴν «Νευρόπολη» ποὺ μοί στείλατε καὶ εὐχαριστῶ, σᾶς στέλλω τὴν ἐσώκλειστον συνδρομήν μου καὶ παρακαλῶ ὅπως μοί τὴν στέλνετε ἐνόσω ζῶ, καίτοι δὲν θὰ τὴν χαρῶ ἐπὶ πολὺ καθότι ἄγω τὸ 92ον.

Εἶδα τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ἀξιόλογον κατὰ πάντα. Ἰδιαιτέρως τὴν φιλότιμον προσπάθειαν τοῦ ἀγαπητοῦ μας Χρήστου Πανάγου δια τὴν ἀνιστόρησιν τοῦ χωριοῦ μας, προσπάθειαν κοπιώδη, διότι δὲν ὑπάρχουν δυστυχῶς τεκμήρια ἱστορικά, καὶ ἠναγκάσθη νὰ ἐφεύρει τοιαύτα ἐκ πλαγίου, ὡς λέγουν οἱ νομικοί. Ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ θὰ προσθέσω καγὼ τινὰ εἰκαστικῶς καὶ χωρὶς εὐθεντικὰς ἀξιώσεις.

Ἡ τοπονυμία τοῦ χωριοῦ μας εἶναι μᾶλλον Λατινική, ἐκ τοῦ Μισὲ — Κύριος καί Νικόλα. Ἴσως ὑπῆρχεν οἰκίσκος κατὰ τὸν μεσαίωνα. Ἴσως δὲ καί Ρωμαίου τὴν καταγωγήν.

Ὁ διάσημος ἡμέτερος στρατηγός Βίκτωρ Δούσμανης, ὁ ἐ-

(Συνέχεια στὴν 4η Σελίδα)

Τὸ νέο Δ.Σ. τῆς ἑνώσεως Μεσενικολιτῶν

Τὸ νέο Διοικητικό Συμβούλιο συνῆλθε καὶ καταρτίσθηκε σὲ σῶμα ὡς ἑξῆς:

Πρόεδρος Κατσάκος Θωμᾶς, ἀντιπρόεδος Λαδιᾶς Γεώργ., γεν. γραμμέας Τσιάμης Ἠλίας, ταμίας Παϊζάνος Γιάννης, ἔφορος Ζούκα Κατίνα, μέλη: Κατσιάκος Ι τοῦ Γ., Ψημμένος Γ. τοῦ Β., Ἀναπληρωματικὰ μέλη: Κλεφτάκης Κ, Μακρυνίκας Σ. τοῦ Β.

Ἡ συμβολὴ τῶν γυναικῶν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821

● ΤΗΣ ΡΑΝΙΑΣ ΖΟΥΚΑ

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τῆς 25ης Μαρτίου ἡ ἐφημερίδα μας δημοσιεύει μιὰ ἐργασία τῆς Ράνιας Ζούκα «Ἡ Συμβολὴ τῶν γυναικῶν εἰίς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821».

Ἡ ἐργασία αὐτὴ δὲν εἶναι γραμμένη στὴ δημοτικὴ ἀλλὰ σὲ ἁπλὴ καθαρεύουσα. Γράφτηκε σὰν διατριβὴ τῆς Ράνιας γιὰ τὴ Σχολή της πρίν μερικά χρόνια, ὅπως τὸ ἀπαιτοῦσαν οἱ συνθῆκες τοτε.

Γιὰ νά μὴ ἀλλοιωθῆ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐργασίας τὴν δημοσιεύουμε ὅπως ἔχει:

«Εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ ἔθνους κατὰ τοῦ τρομεροῦ τουρκικοῦ ζυγοῦ τὸ 1821, ἐξέχοντα ρόλον κατέλαβον αἱ γυναῖκες.

Ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος μὲ τὸ θάρρος καὶ τόν ἀπαράμιλλον ἐνθουσιασμόν των καί μὲ τὴν ἡρωϊκὴν αὐτοθυσίαν των ἔγραψαν μὲ τὸ αἷμα των χρυσᾶς σελίδας δόξης...

Τὸ ἐγκώμιον τῆς φιλοπατρίας καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῶν Ἑλληνίδων ἔπλεξαν πολλοί ξένοι, ἰδίως ποιηταί, συγγραφεῖς καὶ ἱστοριογράφοι.. Ὅπως ὁ Πουκεβίλ εἰς τὴν τετράτομον ἱστορίαν του «Τῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Ζινουβιέ ... ἐκ τῶν Ἑλληνιστὶ γραψάντων ἄξια μνήμης εἶναι ἡ Σωτηρία Ἀλλιμπέρτη ἡ ὁποία εἰς τὸ ἔργον της «Ἡρω-δες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως», ἐξύψωσε τὴν Ἑλληνίδα... Ὄχι μόνο μὲ τὸ πλούσιο συγγραφικόν της τάλαντο, ἀλλὰ καί μὲ τὴν δρᾶσιν της ἥτις ὑπῆρξε παιδαγωγική, φιλολογικὴ καί κοινωνική!... Ὁ Παῦλος Μελᾶς εἰς τὸ ἔργον τοῦ «Κολοκοτρώνηςς, ἀναφέρει χαρακτηριστικῶς... «Τὸ σέβας στὴ γυναῖκα ἦταν νόμος Ἄτιμος κι ἀποδιωγμένος αὐτὸς ποὺ τὴ βία ζε. Κι ἦταν κλέφτες, ποὺ θανατώθηκαν ἀπ' τούς συντρόφους γιατὶ πειράξανε Τουρκάλες.

Πρόληψη ριζωμένη βαθειά, προστάτευε τὸ ἱπποτικό τοῦτο αἴσθημα. Ὅποιος ἄγγιζε γυναῖκα τὸν εὕρισκε κακὸ βόλι καί συμφορὰ τὸ σῶμα του. Σωτηρίας Ἀλλιμπέρτη «Ἡρωΐδες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως»...

Ἡ Σωτηρία ἐγεννήθη εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἡ μητέρα της ἦτο ἐξ εὐπόρου οἰκογενείας τῆς Σάμου τοῦ Δημητρίου... Πατήρ της ἦτο ὁ βουλευτὴς Κλεομένης. Περατώσας τὰς σπουδάς της εἰς Ἀθήνας μετέβη εἰίς Ἰταλίαν. Τὸ 1875 ἐπανέρχεται καὶ μεταβαίνει εἰς Ζάππειον Παρθεναγωγεῖον Κωνσταντινουπόλεως. Ἔκτοτε ἀρχίζει ἡ δρᾶσις της. Παιδαγωγική, φιλολογική καὶ κοινωνική. Ἐξύψωσε τὴν Ἑλληνίδα καὶ μὲ τὶς πράξεις της ἀλλά καί μὲ τὸ πλούσιο συγγραφικό της τάλαντο. Τὸ ἐγκώμιον τῆς φιλοπατρίας καὶ τοῦ ἡρωϊσμοῦ τῶν Ἑλληνίδων ἔπλεξαν εἰς λαμπρὰς σελίδας, ξένοι ἰδίως ποιηταί, συγγραφεῖς, ἱστοριογράφοι.

Ὁ Πουκεβὶλ εἰς τὴν τετράτομον ἱστορρίαν του «Τῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος», εὐκαιρίαν δὲν παραλείπει νὰ ἐκφράση τὸν θαυμασμόν του διὰ τὸν ἡρωϊσμόν τῶν γυναικῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἤ τὴν ζωηράν συγκίνησιν καί τὴν ἱπποτικὴν συμπάθειάν του διά τάς θυσίας των, τάς κακουχίας καί τὰ μαρτύριά των.

Ὁ Ζινουβιὲ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀγῶνος, ἐδημοσίευσε ἐνθουσιώδες βιβλίον ἐν Παρισίοις περὶ τῆς ἡρωΐδος Μαντοῦς Μαυρογένους, ἐκ πληροφοριῶν τὰς ὁποίας συνέλεξεν παρὰ τῶν φιλελλήνων ἀγωνιστῶν,

(Συνέχεια εἰς τὴν 3η Σελίδα)

ΣΤΟ ΑΛΛΟ ΦΥΛΛΟ

Λόγω πληθώρας ὕλης σ' ἄλλα φύλλα μας, θὰ δημοσιευθοῦν τὰ ὑπόλοιπα ὀνόματα ὅσων προσέφεραν γιὰ τὸ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, ἐνημερωμένα μὲ τὰ ὀνόματα τῶν τελευταίων δωρητῶν.

ΣΤΟ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ

Στὸ προηγούμενο φύλλο, ἀπό λάθος γράφτηκε στὰ «Πένθη» τὸ ὄνομα Καλλιόπη Βλάτσιου ἀντὶ Φωτεινή. Πρόκειται γιὰ τὴν μάννα τῶν παιδιῶν τοῦ μακαρήτη Γιώργου Βλάτσιου ποὺ ἄν καὶ σκληρά δοκιμάστηκε ἀπό τὴν μοῖρα κράτησε γερὰ γιά νὰ πλησιάσει τὸν αἰώνα.

ΑΡΧΕΙΑ Ν. ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Γράμματα ποὺ πήραμε

Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ πήραμε τὰ γράμματα τῶν συγχωριανῶν μας Κ. Τσαγανοῦ ἀπὸ τὸν Βόλο καὶ τῆς Λούλας Μ. Παϊζάνου ἀπὸ τὴν Καρδίτσα καὶ τοὺς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά τους λόγια. Εἶναι αὐτὰ ἡ μόνη ἀνταμοιβὴ τῶν κόπων τῶν ἀνθρώπων ποὺ δουλεύουν γιὰ τὴν «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ».

Στὴν συνέχεια δημοσιεύουμε τὰ γράμματά τους, ὅπως ἔχουν καὶ τὸ ὑπέροχο Λαογραφικὸ «Ο ΠΛΑΤΑΝΟΣ τοῦ ΚΑΡΒΟΥΝΗ» τῆς Λούλας Μ. Παϊζάνου, μὲ τὴν εὐχὴ νὰ ἔχουμε καὶ ἄλλους μιμητάς.

Τὸ Διοικ. Συμβούλιο
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑ·Ι·ΖΑΝΟΣ

Πρὸς
τὸ σύλλογο Μεσενικολιτῶν, γιὰ
τὴν ἐφημερίδα «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ»
ΑΘΗΝΑ

Ὅταν τὸν περασμένο Δεκέμβρη, πῆρα τὸ πρῶτο φύλλο τῆς ἐφημερίδας τοῦ χωριοῦ μας «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ», ἐννοιωσα κάτι ἰδιαίτερο μέσα μου, γιὰ τὸ ἀπόχτημα αὐτό.

Τό χωριό μας ἔχει τὴ δική του ἐφημερίδα· Τὸ χωριό μας ἔχει τὴ δική του ψυχή, μία γιὰ ὅλους τὴ «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» εἶναι πιὰ γεγονός.

Ἡ ἐφημερίδα τοῦ χωριοῦ μας, πιστεύω καὶ πρέπει νὰ γίνει, ὁ φορέας τῆς συγκέντρωσης τοῦ ἀνεξάντλητοῦ πνευματικοῦ δυναμικοῦ τοῦ τόπου μας ποὺ βρίσκεται σκορπισμένο σὲ ὅλα τὰ μέρη της γῆς καὶ προσφέρει ἄοκνα καὶ μὲ ζῆλο ἠν ἐργασία του σὲ ὅλους τούς τομεῖς τῆς ἀνθρώπινης δραστηριότητας, ὁ καθένας χωριστά, ὅπου ἔχει βρεθεῖ.

Ἐλπίζω ὅτι ἡ «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» θὰ γίνει ἡ κυψέλη ὅλων τῶν συμπατριωτῶν μας Μεσενικολιτῶν, ἀλλά καὶ τῶν ἄλλων γειτονικῶν χωριῶν ποὺ ἀποτελοῦσαν πολιὰ τὸ «Δῆμο Νεβροπόλεως», γιὰ νὰ μαζέψει ὅ,τι χρήσιμο ὑπάρχει γιὰ τὸν τόπο μας, (ἱστορικό, λαογραφικό, πολιτιστικό κλπ.), προσφορὰ τοῦ καθενός, ἀνόιλογα μὲ τίς δυνατότητές του.

Στὴ συλλογή αὐτή, πρωτοβουλία, πού ἄξιοι καί δραστήριοι συγχωριανοί μας ὁραματίστηκαν καὶ πραγματοποιοῦν μὲ συνέπεια καί ζῆλο, τὸ τρανό αὐτὸ κοινωνικό ἔργο, γιὰ ὄφελος τῆς γῆς ποὺ τούς γέννησε, σὰν ἄξια παιδιά της.

Αἰσθάνομαι πηγαῖο χρέος νὰ τούς συγχαρῶ καὶ νὰ ἐπισημάνω τὴ σπουδαιότητα τοῦ ἔργου τους, ποὺ πολλὲς πόλεις δέν ἔχουν νὰ παραθέσουν κάτι ἀνάλογο.

Ἡ ἔκδοση ἐφημερίδας εἶναι τὸ δεύτερο μεγάλο βῆμα, ὕστερα ἀπὸ τὸ Πνευματικό Κέντρο, τὸ ὁποῖο γίνεται. Γιὰ νὰ μαζέψει τὰ νειάτα τοῦ χωριοῦ μας ἀλλὰ καὶ τοὺς ἡλικιωμένους ἀκόμα καί τούς ἐπισκέπτες, νά τούς προσφέρει κάτι τό καλύτερο, κάτι τὸ ἀνώτερο κάτω ἀπὸ τὴ στέγη του.

Προσωπικὰ θά προσπαθήσω νά συμπαρασταθῶ στὸ δύσκολο ἔργο σας ὅσο μπορῶ.

Εὔχομαι οἱ προσπάθειές σας μὲ τὴ βοήθεια ὅλων μας νὰ καρποφορήσουν γρήγορα, γιά τὸ ἀνέβασμα τῆς κοινωνικῆς καί πολιτιστικῆς στάθμης τοῦ χωριοῦ μας γενικά καί ἰδιαίτερα τῆς νέας γενιᾶ.

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΑΓΑΝΟΣ
Καραϊσκάκη 84
ΒΟΛΟΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Μπορῶ νά προσφέρω ἄλλες δύο (2) χιλιάδες δροχμές. Γράψτε μου ποῦ πρέπει νὰ τίς στείλω. Κ. Τ.

Ἀγαπητή «Νεβρόπολη»,

Σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν προσπάθεια ποὺ κάνεις γιά νὰ ἑνώσεις νοερὸ τοὺς σκορπισμένους Μεσενικολίτες. (Μαυρογένατους). Εὔχομαι νὰ πετύχεις.

ΛΟΥΛΑ Μ. ΠΑ·Ι·ΖΑΝΟΥ

Ὁ πλάτανος τοῦ Καρβούνη

Μεγαλοπρεπής, πανύψηλος, πλατύφυλλος στέκεται ὀρθός, ὁλόϊσιος, ὁ πανέμορφος Πλάτανος. Ὅλοι μας καθήσαμε κάποτε κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο του. Ὅλοι θαυμάσαμε τὴν καταπράσινη φυλλεσιά του. Ὅλοι μας μνη μονέψομε κεῖνον που τὸν φύτεψε, κάποτε δειλά - δειλά τὸ νεανικό χέρι τοῦ Γιάννη Δ. Σφέτσιου τὸν φύτεψε ὅμως δὲν ἔζησε νὰ τὸν δεῖ νὰ μεγαλώνει γιατί ἄφησε τὰ κόκαλά του στὸν πόλεμο τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

Ἡ θέση τοῦ Πλάτανου εἶναι τέτοια ποὺ οἱ πεζοπόροι τῶν ἑτῶνω χωριῶν τὸν εἶχαν στέκι τους. Ἐκεῖ καθότανε νὰ ξεκουραστοῦνε γυρίζοντας ἀπὸ τὴν Καρδίτσα. Καθότανε κάτω ἀπὸ τὸν βαθὺ ἴσκιο του καὶ τρώγανε τὸ ὑπέρεχο τουλουμίσιο τυρὶ πίνοντας νερὸ ἀπό τὴ βρύση ποὺ ποτίζει τίς ρίζες τοῦ πλάτανου — νερό πού δὲν ὑπάρχει δεύτερο σ' ὁλόκληρη τὴν περιοχή «Ὁ Πλάτανος».

Πόσες φορὲς δὲν καθήσαμε κάτω ἀπ' τὸν ἴσκιο του! Πόσες φορές δὲν ὀνειρευτήκαμε, πόσες φορὲς δὲν μαλώσαμε γιά τὰ ποιά θὰ γεμίσει πρώτη τὸ λαῖνι ἤ τὸ γκιούμ; Πόσες φορὲς ὁ γεροπλάτανος δὲν ἔγινε σιωπηλός μάρτυρας καυγάδων τῆς γειτονιᾶς, πόσα φαιδρά δὲν ἀκούστηκαν, πόσα κουτσομπολιά δὲν ἔγιναν μὲ τὴν τάιδε ποὺ τἄχει μὲ τὸν δεῖνα, καί πόσα μυστικὰ ραντεβουδάκια μὲ τὸ σύγουστιάτικο φεγγάρι, καί πόσα προξενιά μὲ τὴν Κάτω γειτονιά.

Τὴν Ἄνοιξη τὸν χαίρονται πιο πολὺ τὰ μικρὰ διαβολάκια, γιατί οἱ μεγάλοι δημιλεύουν σκληρά κάτω ἀπὸ τὸν καυτὸ ἥλιο τ' ἀμπέλια τους. Ποῦ καιρός γιὰ ψλὴ κουβεντούλα; Γεμίζουν διαστικὰ τὸ λαῖνι, καὶ φεύγουνε νὰ ζυμώσουνε τὸ μυρωδάτο ψωμί ἤ ν' ἁρμεξουνε τίς κατσίκες τους, καί τὰ παιδιὰ λεύτερα τρέχουν γύρω ἀπ' τὸν κορμό του, ἀνεβαίνουν στὰ κλαριὰ κάνουν κούνιες καί τὰ πιὸ τολμηρὰ ἀνεβαίνουν στὰ ψηλά καί ψάχνουν γιά φωλιές. Ὅμως τὰ χρόνια περνοῦν καί ἡ κίνηση γύρω ἀπό τὸν πλάτανο διατηρεῖται ζωηρὴ ὄχι ὅμως ὅσο παλιά.

Μόνο κάθε δεύτερη Κυριακή κίνεται κάτω ἀπό τὸν ἴσκιο του ὑπαίθριο πεταλωτήριο. Ὁ πεταλωτής, ἀπό ἕνα μακρινό χωριό, ὁ τελευταῖος ποὺ ἀπόμεινε, πεταλώνει τὰ ζῶα ὅλου τοῦ χωριοῦ καί ἔτσι οἱ ἄνδρες βρίσκουν τὴν εὐκαιρία νὰ καλαμπουρίζουν μιλώντας πολιτικά.

Γέρο Πλάτανε, πόσα ἔχουν νά δοῦνε ἀκόμα τὰ μάτια σου καί πόσα ν' ἀκούσουν τ' ἀφτιά σου. Ἐμεῖς μεγαλώσαμε, θά γεράσουμε, ἐσύ ὅμως θὰ δροσίζεις τὰ παιδιά μας, τ' ἀγγόνια μας καί τά δισέγγονά μας... θὰ στέκεις πάντα ὄμορφος, στητός, περήφανος πρέπει νὰ σὲ σεβαστεῖ ὁ χρόνος.

Φλεβάρης 1978
ΛΟΥΛΑ Μ. ΠΑ·Ι·ΖΑΝΟΥ

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Τὸ χταπόδι

● ΝΙΚΟΥ ΜΠΕΡΓΟΥΝΗ

Ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῆς κοσμογονίας ποὖγινε ἡ πλάση μὲ τούς πρώτους μικροοργανισμούς ποὺ δημιούργησε ἡ θάλασσα ἦτανε καὶ τὸ χταπόδι.

Χάνεται βαθιὰ στὰ χρόνια ποὺ πέρασαν, τότες, ποὺ τὸ πλαγκτὸν τῆς πρωτομάνας μας, [illegible] τίς πρωτοζωές —πέντε δισεκατομμύρια χρόνια μετράει ἡ γῆ μας— ὑπολογισμοί δικοί τους ἀπὸ ἔρευνες —τούς παραδεχόμαστε— τόσα καί τὰ χρόνια τοῦ χταποδιοῦ.

Ἀγγεῖα πανάρχαια προχριστιανικά ποὺ στολίζουν τὰ μουσεῖα μας, φέρνουν τὴν εἰκόνα τοῦ χταποδιοῦ —λένε, πώς τὴν ἐποχή τῆς εἰδωλολατρίας, ἦτανε σύμβολο θεϊκό — δὲ ξυγιένεται διαφορετικά τό πάρα - πάνω. Πολύχρωμα ψηφιδωτά, παριστάνουν αὐτό, πού τόβλεπαν σὰ θεριό τῆς θάλασσας — γνώρισμα δύναμης.

Ἡ φαντασία τοῦ ἀνθρώπου τὸ παρίστανε σὰν κυκλώπιο τέρας, ποὺ μὲ τὰ τεράστια πλοκάμια του, ἅρπαχνε τὰ καράβια καί τὰ βούλιαζε — ἀποδείχτηκε πλάνη μεγάλη.

Πολλὲς εἶναι οἱ κατηγορίες τοῦ χταποδιοῦ ποὺ ζοῦνε σ' ὅλες τίς θάλασσες — ζεῖ σὲ πετράτο πους «μπάγκους» καί δὲ φεύγει γιά τὰ βαθιὰ νερά — ἀπό τὸν Ὀκτώβρη μῆνα γιάλώνει, κεῖ φκιάνει τὸ θαλάμι του γιὰ προφύλαξη. Ἀπαραίτητα στίς δεντοῦζες του θἄχει πετραδάκια. Φοβερός ἐχθρός του, εἶναι ἡ σμέρνα κι' ὅταν ρίχνεται πάνω του ὅταν εἶναι θαλαμομένο, σφενδονίζει τὰ πετραδάκια στό στόμα της, γιά νά σπάσουν τὰ δόντια της — πόση ἔκπληξη ὑπερβολικῆς αἴσθησης!! Φοβερός ἐχθρός τοῦ ἀστακοῦ εἶναι τὸ χταπόδι — τὸν πιάνει μὲ τά πλακάμια του καί τὸν ξεζουμιάζει, ἡ πάλη γιά τὴ ζωή παντοῦ — ὁ ἰσχυρός τὸν ἀδύνατο — αὐτός εἶναι ὁ νόμος τῆς φύσης.

Στὸν χορταριασμένο πυθμένα, βλέπεις, θαλάμια χταποδιοῦ — κύριο γνώρισμα, ὁ κύκλος ἀπό τὰ πετρεδάκια ποῦναι γύρω ἀπ' αὐτό. Ἔχει τὴν αἴσθηση, ὅτι μὲ τό μικρό του φρούριο μπορεῖ ν' ἀμυνθεῖ.

Οἱ ψαράδες φκιάσανε τεχνητὰ θαλάμια γιά νὰ πιάνουν τὸ χταπόδι ρίνοντας σωλῆνες, τενεκεδάκια, μέσ' τὸν πάτο τῆς θάλασσα, ποὺ τὰ δένουν μ' ἕνα σχοινί, ἀφήνοντας στὴν ἐπιφάνεια μιὰ κολοκύθα χρωματισμένη ἄσπρη ἤ κόκκινη, ἄλλοι φελλοῦς γιά νὰ τὰ φέρουν πάνω. Τὸ χταπόδι ξεγελιέται, τρπώνει μέσ' αὐτά, νομίζοντας ὅτο σιγουρεύτηκε. Τή νύχτα ξεθαλαμίζει γιὰ τὴν τροφή τους

Ζῶο ἀσπόνδυλρ, ποὖχει οἰσοφάγο, στομάχι καί ἔντερο — τὸ κορμί του εἶναι κλεισμένο σὲ μιὰ κουκούλα, πού στὸ πάνω μέρος ἔχει δύο μεγάλα μάτια κι' ἕνα ἄνοιγμα, γιὰ νὰ μπαίνει τὸ νερό, ποῦναι ἀπαραίτητο μὲ τ' ὀξυγόνο ποὖχει, γιά τὴν ἀναπνοή του.

Πλέει στὴ θάλασσα, ἀφίνοντας τὸ νερὸ τῆς ἀναπνοῆς ποῦναι στὸ κεφάλι του «κουκκούλα» καί τὸ σῶμα του τραβιέται πρός τὰ πίσω — ἔχει καί μιὰ ἄλλη ἰδιότητα, πηδάει πάνω ἀπ' τὴν ἐπιφάνεια τῆς θάλλασσας ὅπως καί ὁ κέφαλος — διαπιστώθηκε αὐτό ἀπό τούς θαλασσοπόρους τοῦ ΚΟΝΤΙΚΙ, ποὺ πέρασαν τὸν εἰρηνικό μὲ σχεδία — τὸ διασταύρωσα μὲ ἀφήγηση παλιοῦ ψαρὰ τῆς Ἐρμιόνης, ποὺ ψάρευε στὰ κανάλια.

Στὸ μπροστινὸ μέρος τοῦ κεφαλιοῦ του, ἔχει στόμα καί γύρω ἀπ' αὐτό, ὀχτὼ πλοκάμια ἀπ' αὐτοῦ καί τ' ὄνομά του ὀκτάπους ὀχτὼ πόδια. κοι[illegible]ἀρ'

Κάθε πλοκάμι κι' ἀπό τό μέσα μέρος σ' ὅλο του τὸ μάκρος, ἔχει δεντοῦζες, πού μ[illegible]ὰμε χωνιά μὲ τὸ πλατὺ τους μέρος πρός τὰ ἔξω.

Ὅταν κολλήσουνε αὐτὲς σ' ἕνα ἀντικείμενο στὴ θάλασσα, δύσκολα νὰ τὸ ξεκολλήσης, μονάχα ἡ γαλαζόπετρα τὸ παραλύει ἀμέσως γιατί, ἀπ' ὅτι διαπίστωσα, ψαρεύοντας χταπόδια, μὲ τὸ γιαλί, ὅταν τοῦ ρίχνεις τὴ γαλαζόπετρα στό θαλάμι του, ἀφαιρεῖται τ' ὀξυγάνο στὸ μέρος κεῖνο τῆς θάλασσας καί τὸ χταπόδι παραδίνεται ἀμέσως — φουσκώνει καί ξεφουσκώνει, γοργοαναπνέει, τὸ πιάνει τρέλλα καὶ βλέπεις τά πλοκάμια του, νὰ ξεπετάγωνται, ἀφίνοντας τίς πέτρες ποὖχει στίς δεντοῦζες του κι' ἕτοιμο γιά δράμο, λεύτερο πιὰ τό καμακιάζεις ἤ τό πιάνεις μὲ τό χέρι — μπορεῖς πάλι νά τὸ καμακιάσεις μέσ' τό θαλάμι του καί μετὰ τοῦ ρίχνεις τὴ γαλαζόπετρα γιά νά τὄχεις σίγουρο.

Τὸ στόμα του φέρει δύο κεράτινα πλόσματα σάν τὸ ράμφος τοῦ παπαγάλου —ἔχει μιά ἰδιάμορφη γλῶσσα, μὲ πολλὰ μικρὰ δοντάκια κι' ἀγκίστρια, μὲ τὰ ὁποῖα ξεσκίζει τίς σάρκες τῶν θυμάτων του. Γεννάει αὐγά, ποὺ μοιάζουνε μὲ κουκούτσια σταφυλιῶν, τὰ ὁποῖα κολλᾶνε πάνω σὲ πέτρες, ξύλα καί ἄλλα ἀντικείμενα.

Γιὰ νὰ προφυλαχτεῖ ἀπό τούς ἐχτρούς του, τὸ χταπόδι πάνω στὸν κίνδυνο, ἀφίνει ἕνα μαῦρο ὑγρό σὰ μελάνι, ποὺ πετάγεται ἀπό ἕνα ἀδένα ποὖχει στὴν κοιλιά του, μαυρίζει ὁ τόπος καί ἔτσι ξεφεύγει. Ἀλλάζει χρῶμα καὶ προσαρμόζεται στὸ περιβάλλον ποὺ ζεῖ, γιὰ νά μὴ τὸ ξεχωρίζεις, πολλὲς φορές μᾶς ξέφυγαν ἔτσι πολλά χταπόδια.

Ψαρέματα ἔχει πολλὰ —τὸ συνηθισμένο εἶναι σὲ σαλαγγιά, μ' ἕνα ἄσπρο πανί ἤ ψάσι μικρό στὴν ἄκρη ἄν εἶναι στὸ θαλάμι του, τῆς παίζεις; λίγο πλάϊ σ' αὐτό, ξεγελιέται καί ρίχνεται πάνω σ' αὐτή, ὁπότε τὴν τραβᾶς ἀμέσως καὶ τὸ φέρνει πάνω, πιάνεται μὲ συρτὴ, μὲ καμάκι, στήν πρυά, «πυροφάνι» μὲ κούρτους, «κοφινέλα» στήν τράτα, στὰ δίχτυα καί στὴν καθε[illegible]ιὰ.

Μόλις τό πιάσεις ὅταν τὸ ψαρεύει μὲ τό γιαλί σὲ ὑποβρύχιο ψάρεμα, γιά νά μὴ κολλήσουν οἱ δεντοῦζες του στὰ χέρια σου καί σὲ φέρουν σὲ δύσκολη θέσει, πρέπει νὰ τὸ χαρακώσεις μὲ τὸ μαχαίρι σου ἀνάμεσα στὰ μάτια, ἤ νά τό κόψεις μὲ τὰ δόντια σου, γιατί κεῖ εἶναι τό πιό εὐαίσθητο νευραλγικό σημεῖο του ὁπότε ἀκινητοποιεῖται ἀμέσως.

Ἔχει κρέας νόστιμο καί μαγειρέματα πολλά, γιὰ νὰ γίνει τρυφερό, πρέπει νὰ τὸ χτυπήσεις πολλὲς φορὲς σὲ πέτθρα τὸ γούλισμα ποὺ λέμε μεῖς οἱ Μεσολογγῖτες πρῶτα, ὅμως, πρέπει νὰ βγάλουμε τό λολό ποῦναι μέσα στὴν κουκκούλα του γιά νά μὴ σπάσει. Μὲ τὸ λολό φκιάνουμε ἐξαίρετο μεζέ.

Βασικά ὅμως τὸ χταπόδι γιά νὰ γίνει τρυφερό πρέπει νά κάψουμε τὴν κατσαρόλα πολὺ χωρὶς νερό, μετὰ ρίχνουμε τὸ χταπόδι μέσα, κουπώνουμε τὴν κατσαρόλα καί μὲ τὰ ὑγρά του, ἀρχίζει νά βράζει, ἄν θέλουμε νὰ τὸ κάνουμε βραστό, συνεχίζουμε, ρίχνοντας διαδοχικά στήν κατσαρόλα δύο ποτήρια νερό τοῦ κρασιοῦ καί ἀφοῦ σωθεῖ αὐτό, ρίχνουμε ἑνάμισυ φλυτζάνι τοῦ κεφὲ ξύδι βράζοντας μ' αὐτὸ τὸ χταπόδι, τότες εἶναι ἕτοιμο γιὰ τὸ πιάτο καί μὲ λίγο λάδι γίνεται νοστιμότατος μεζές —γίνεται ἐπίσης κρασάτο, στιφάδο, μὲ μακαρονάκι τηγανίζεται, σπανίως ὅμως.

Μπορεῖς πάλι νά τὰ ψήσεις, σουβλίζοντάς το ἀπό τό κεφάλι, δένοντας τούς πλοκάμους του στὴ σούβλα — τό φέρνει βόλτα πάνω ἀπό τὰ κάρβουνα, ραντίζοντας μὲ λεμόνι, τότε γίνεται μεζές ἀπίθανος, ἄν σᾶς τύχουν δοκιμάστε τα...

Παροιμίες

1) Καλός - κακός ὁ Μάρτης μας, τὰ πέντε αὐγὰ στὴν κάσα.

2) Κάλλιο Μάρτης στίς γωνιές, παρὰ Μάρτης στὶς αὐλές.

3) Μὴ σὲ γελάσ' ὁ Μάρτης τὸ πρωῒ καί χάσης τὴν ἡμέρα.

4) Ὁ Μάρτης κι' ἄν δὲ χιόνισε, γλήγορα θὰ μαυρίση.

5) Πρίτς Μαρτάκομ' ξεχείμασα τὰ πρόβατά μου.

6) Μαρτ' - Μαρτάκο πρίτς Μαρτάκο, τἄβγαλα τ' ἀρνά καὶ τὰ κατσίκια.

7) Μάρτη - γδάρτης, καί κακός παλουκαύτης.

8) Οἱ δρίμες λειώνουν τὰ παγνιά, καί τοῦ Μαρτιοῦ τά χιόνια.

—Πολίχνισις—

Γ. ΛΑΔΙΑΣ & ΣΙΑ ΟΕ..
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 22 ΤΗΛΕΦ. 3614.686
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 38. ΤΗΛ. 36.14.742, 3228.696
Στὰ καταστήματα Γ. ΛΑΔΙΑ & Σία
ΘΑ ΒΡΗΤΕ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΤΙΤΛΟΥΣ ΒΙΒΛΙΩΝ. ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΩΝ, ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ, ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ κλπ. ΣΕ ΤΙΜΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ.

Ἡ συμβολὴ τῶν γυναικῶν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ 1821

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης Σελίδος)

οἱ ὁποῖοι ἐγνώρισαν τὴν ἡρωΐδα.

Ἀξιόλογοι νὰ μνημονευθοῦν εἶναι ἡ Ἀγγελικὴ Πάλλη Βαρθολομαίου, ἡ Μαργαρίτα Ἀλβάνα Μανιάτη, Δώραν Ἴστριαν διὰ τὴν συγγραφικὴν προσφορὰν των. Ἐκ τῶν Ἑλληνιστὶ γραφάντων ὀφείλομε νὰ μνημονεύσωμεν τὸν Σολωμὸν ὅστις ὕμνησε τὰς Ἑλληνίδας τοῦ ἀγῶνος καὶ ἰδιαιτέρως τὰς Σουλιώτιδας εἰς ἀθάνατον «Ὕμνον Ἐλευθερίας», καὶ τὰς γυναίκας τοῦ Μεσολογγίου εἰς «Τοὺς Ἐλευθέρους Πολιορκημένους», ὡς ἐπίσης καὶ τὴν Εὐανθία Καΐρη ἀδελφὴ τοῦ Ἐσφίλου Καΐρη καὶ συγγραφέα τοῦ δράματος «Νικηρά του» περὶ τῆς ἡρωϊκῆς θυσίας τοῦ Μεσολογγίου.

ΣΟΥΛΙ: Ὅπως οἱ ἀετοὶ εἰς ἀποκρήμνους κορυφὰς κτίζουν τὰς φωλεάς των κι ἐκεῖθεν ἀκόλαστοι ἐπιπίπτουν ἐπὶ τῆς λείας των, οὕτω φιλελεύθερα κι ἀδάμαστα τέκνα τῆς Ἠπειρωτικῆς γῆς, ποθοῦντα νὰ ἀναπνεύσουν ἐλεύθερον ἀέρα, ἐγκαπτέλειπον τὰς γενεθλίους Κώμας, φεύγαντα τὸν βαρὺν τοῦ τυράννου ζυγόν, κι ἐζήτησαν ἄσυλον εἰς ἀπροσίτους βράχους, εἰς τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν Κασσωπαίων ὀρέων ὅπου τὸ βόλι τοῦ τυράννου, δυσκόλως ἠδύνατο νὰ τοὺς φθάσῃ.

Τὰ χωρία ἦσαν τὸ Σοῦλι ἢ Κακασοῦλι, ἡ Κιάφα, τὸ Ἀβαρῖκον καὶ ἡ Σαμωνίδα. Εἰς τὴν ἀγάπην τῆς Πατρίδος, εἰς τὸν ἔρωτα τῆς ἐλευθερίας συγκεντροῦται ὁλάκληρος ἡ ἱστορία τοῦ Σουλίου...

Ἡ Σουλιώτις ὡς σύζυγος καὶ μήτηρ ἦτο δέσποινα τοῦ οἴκου. Καὶ αὐτὴ ἐνεχάραττε βαθύτατα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων των, τὴν πίστιν πρὸς τὴν θρησκείαν, τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν Πατρίδα, τὸν σεβασμόν, γενναιοψυχίαν ἡ ὁποία διαλάμπει εἰς ὅλας τὰς πράξεις τῶν Σουλιωτῶν.

Ἡ ἀνατροφὴ ποὺ ἔδιδεν ἡ Σουλιώτις εἰς τὰ τέκνα της ἦτο ἀνατροφὴ παλληκαριῶν καὶ ἡρώων. Ἔχουσα ζωηρὸν τὸ αἴσθημα τῆς οἰκογενειακῆς τιμῆς διὰ τοῦ ἰδίου της παραδείγματος ἐνέπνεεν εἰς τὰ τέκνα της τὸν ἡρωϊσμόν, τὴν περιφρόνησιν τοῦ θανάτου καὶ τὴν θυσίαν τῆς ζωῆς ὑπὲρ τῆς Θρησκείας, τῆς Πατρίδος, τῆς Ἐλευθερίας, τῆς Τιμῆς.

Τοιαύτη ἦτο!... Ἡ ἐξιδανίκευσις τῆς ἀρετῆς ἐν τῷ προσώπῳ Παρθένου, τῆς συζύγου, τῆς μητρὸς καθίστα ὑπερφανον καὶ ἀγέρωχον τὸν Σουλιώτην. Ὅθεν θρησκεία, πατρίς, ἐλευθερία, τιμή, ἦσαν τὰ σύμβολα τῶν Σουλιωτίδων. Καὶ ἐντεῦθεν ἐκπηγάζουσι τὸ ἰσχυρὸν φρόνημα, αἱ τόσαι ἡρωϊκαὶ πράξεις των, αἱ τόσαι θυσίαι καὶ αὐταπαρνήσεις, αἵτινες ἀπηθανάτισαν τὸ ὄνομά των καὶ περιέβαλον τὴν μνήμην των μὲ ἀμάραντον στέφανον δόξης.

Ἐπίκουροι τῶν ἀνδρῶν, περιηκολούθουν αὐτοὺς εἰς τὰς μάχας φέρουσαι τὰς τροφάς, ὑδρίας ὕδατος, πολεμοφόδια καὶ περιποιούμεναι τοὺς πληγωμένους. Συνεμερίζοντο οὕτως ὅλας τὰς ταλαιπωρίας καὶ τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου. Ἐνεψύχουν τοὺς μαχομένους διὰ τῆς παρουσίας των. Τέλος δὲ ἐπολέμουν παρὰ τὸ πλευρὸν τῶν ἀνδρῶν ἢ μὲ τὸ τουφέκι ἢ κυλοῦσαι ὀγκώδεις λίθους ἀπὸ τῶν ὑψωμάτων κατὰ τοῦ ἐπερχομένου νου ἐχθροῦ.

Ἡ ἡρωΐς Μόσχω Τζαβέλλα, ἀνταξία ἀρχαίας Σπαρτιάτιδος ἐπρόσφερε αὐτούς τούς λόγους ὅτε ἐκρατεῖτο ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ ὁ υἱός της Φῶτος. «Τὸ παιδί μου εἶναι παιδί τοῦ Σουλίου καὶ σὰν γλυτώση τὸ Σοῦλι, γλυτώνει καὶ τὸ παιδί μου, καὶ σὰν χαθῇ τὸ Σοῦλι, ἂς χαθῇ καὶ τὸ παιδί μου κι ἐγώ, ἡ ἴδια. «Ἔχετε γειὰ βρυσοῦλες, λόγγοι, βουνὰ ραιχοῦλες». Θάνατος κ' ὄχι σκλαβιά. Ἡ ἠχὼ ἀντιλαλεῖ. Ἡ πένθιμος ἐκείνη κραυγὴ εἶναι ἡ προφητικὴ τῆς ἑλληνικῆς ἀναγεννήσεως φωνή. Εἶναι ἐκείνη ἥτις διεπέρασε τὰ σκότη καὶ συνέτριψε τάς ἁλύσεις τῆς δουλείας. Ἡ θυσία των εἶναι θυσία μοναδικὴ καὶ ἐξόχου ἡρωϊσμοῦ. Τό φανερώνουν καὶ οἱ στίχοι!...

«Ταῖς ἐμάζωξε στὸ μέρος τοῦ
Ζαλόγγου τὸ ἀκρινό
Τῆς ἐλευθριάς ὁ ἔρως
καὶ ταῖς ἐμπνευσε χορό.
Τέτοιο πήδημα δὲν εἶδαν
οὔτε γόμοι οὔτε χαρές.
Κι ἄλλες μέσα τους ἐπήδαν
ἀθώτερες ζωὲς. Τὰ φορέματα
ἐσφυρίζαν. Καὶ τὰ ξέπλεκα
μαλλιά. Κάθε γῦρο ποὺ ἐγυρίζαν κι ἀπό πάνω ἔλλειπε μιὰ
Δίχως γόγγυσμα καί ἀντάρα
παρὰ ἐκείνη μοναχά.
Ὅπου ἐκάναν μὲ τὴν κάρα
μὲ τὰ στήθη στὰ γκρεμνά!

Ἡ φαντασία τοῦ Σολωμοῦ ἀπηθανάτισε τὸν χορὸν τῶν ἡρωΐδων τοῦ Ζαλόγγου. Μὰ καί τόσαι ἄλλαι, ἡ Δέσπω Μπότσαρη, ἡ Ἑλένη Μπότσαρη, ἡ Λασκαρίνα Μπουμπουλίνα, ἡ Μαντὼ Μαυρογένους...

Ἐπί τῆς προτομῆς τῆς Μαντοῦς εἶναι χαραγμένα τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος μου, ἡ πίστις εἰς τὴν θρησκείαν μου, ἡ δίψα δικαίας ἐκδικήσεως ἐξῆραν τὴν ψυχήν μου καί μοῦ ἐνέσπειραν τὸν πόθον τῶν μαχῶν».

Ἡ Μπουμπουλίνα πρώτη ἀπέκλεισε τὸ Ναύπλιον κατὰ θάλασσαν καὶ ἐστρατήγει ὡς καπετάνισσα ἄλλοτε εἰς τὸ ἑλληνικὸν στρατόπεδον καί ἄλλοτε ἐπί τῶν πλοίων μέχρι τέλους τῆς πολιορκίας... μὲ τὸ πλοῖον τῶν Σπετσῶν «Ἀγαμέμνων».

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν Κρήτην αἱ γυναῖκες ἔδειξαν ἀκατάβλητον θάρρος καί περιφρόνησιν πρός τὸν κατακτητήν. Εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Μελιδονίου, ἀθῶα γυναικόπαιδα εὗρον τραγικὸν θάνατον.

Εἰς τὸ ὁλοκαύτωμα τοῦ Ἀρκαδίου δὲν ἐθυσιάσθησαν μόνον ἄνδρες. Ὑπῆρχον καί γυναῖκες πρωταγωνίστριαι δὲ τούτων ἦτο ἡ Χαρίκλεια Δασκαλάκη!... Ἐκ τῆς Μάνης διεκρίθησαν αἱ ἡρωΐδες Κωνσταντία Ζαχαριᾶ καὶ ἡ Ἑλένη Ἀναϋπόνυφη. Εἰς τὴν Μακεδονίαν ὁ στέφανος τοῦ μαρτυρίου περιέβαλλε κατὰ τὸν ἀγῶνα τὰ μέτωπα τῶν ἡρωΐδων.

Ὁ αἱμοχαλὴς Ἀβδοὺλ—Ἀμπούδ παρηνόχλει τὸν πληθυσμόν. Εἰς τὴν Ἀραπίτσαν, ἔπεσαν πολλαί γυναῖκες ἵνα γλυτώσουν ἀπό τὴν ἀτίμωσιν. Περὶ τῆς Καρατάσαινας ἀναφέρει ὁ Πουδεβίλ τὰ ἑξῆς: «Ἐβύθισαν ἐντός σάκκου τὸν ὁποῖον εἶχον γεμίσει μὲ ὄφεις τὴν σύζυγον τοῦ ὁπλαρχηγοῦ Καρατάσου, τήν ὁποίαν ὅεν κατώρθωσε νά σώσῃ ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν Τούρκων, ὁ ἀνδρεῖος ἁρματωλός». Εἰς τὸν θωμὸν τοῦ μαρτυρίου οἱ Ἑλληνίδες προσέφεραν τὸ τίμιο αἷμα των ἵνα δυναμώση τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, καί ζωντανέψῃ τὴν μεγάλη ἰδέα τῶν ὑποδούλων. Τό παράδειγμά των θὰ μείνῃ εἰς ἡμᾶς χρυσὴ παρακαταθήκη. Ἡ δὲ φιλοπατρία των ἂς ἔχει τὴν αἰωνίαν μας εὐγνωμοσύνη!...

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΕΦΥΓΑΝ

Στὶ 7 Μαρτίου πέθανε στὴν Ἀθήνα ὁ συγχωριανός μας Μήτσιος Ι. Λαδιὰς ἀπὸ τὴν καταραμένη ἀρρώστια.

Πρὶν 2 χρόνια τοῦ παρουσιάστηκε καί οἱ γιατροί δὲν τοῦ ἔδωσαν ζωή πάνω ἀπὸ 6 μῆνες. Μὰ οἱ φροντίδες τῶν ἀδελφῶν του καί ἰδιαίτερα τοῦ Γιώργου παράτειναν τὴν πάλη γιὰ ζωὴ πάνω ἀπό 2 χρόνια.

Ὁ Μήτσιος Λαδιὰς γεννήθηκε στὸ χωριό τὸ 1917. Σὲ ἡλικία 24 χρονῶν, μαζί μὲ τὸν ἀδελφό του Ἀντώνη ἄνοιξαν στὴν Καρδίτσα Ταβέρνα. Ἡ ἐργατικότητά τους, ἡ ἀγάπη τοῦ ἑνός πρός ἄλλον καί οἱ δύο μαζί πρός τὴν δουλειά τους στάθηκε συντελεστικός παράγοντας νὰ ἐξελιχθοῦν σὲ φθασμένους ἐπαγγελματίες.

Νωρίς ἀφοσιώθηκε στὴν οἰκογένειά του στὴν Ἀθήνα γιὰ νὰ γευθεῖ τὰ ἀγαθὰ τῶν κόπων, μὰ ἡ σκληρὴ μοῖρα του δὲν θέλησε νὰ τὸν ἀφήσει νὰ χαρεῖ γιὰ πολύ. Νωρίς, σὲ ἡλικία 61 χρόνων ἄφησε τὴν τελευταία του πνοὴ στὴν Ἀθήνα, διαβάστηκε ἡ νεκρόσημη ἀκολουθία στὴν Μητρόπολη τῆς Καρδίτσας γιὰ νὰ καταλήξει στὴν τειλευταία του κατοικία στὸν Ἁηλιᾶ τοῦ Μεσενικόλα, μακρυὰ ἀπὸ τὴν ἀγχώδη ζωὴ τῆς Ἀθήνας, μὲ τὰ καυσαέρια, γιὰ ἕνα αἰώνιο ἀγνάντεμα τοῦ θεσσαλικοῦ κάμπου.

Ἡ Ἕνωσή μας, ἀντὶ στεφάνι πρόσφερε στὴν μνήμη του 1.000 δραχ. γιὰ τὸ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑ, καί ἐκφράζει τὰ θερμά της συλλυπητήρια στὴν Οἰκογένειά του.

Γιὰ τὸ Διοικ. Συμβούλιο
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΪΖΑΝΟΣ

Μεσενικολίτικα νέα

Ὅπως πληροφορηθήκαμε ἀπὸ τὸν Γραμματέα τῆς Κοινότητας Π. Ποδηματᾶ, ἡ Νομαρχία κοινοποιεῖ Διαταγὴ τοῦ Ε.Ο.Τ. γιὰ τὴν δανειοδότηση παραδοσιακῶν κτισμάτων γιὰ νὰ μετατραποῦν σὲ τουριστικὰ καταλύματα. Θὰ παρακολουθήσουμε τὸ θέμα κι' ἂν ὑπάρχει ἐνδιαφέρον θὰ γράψουμε στὸ ἄλλο φύλλο σχετικά.

—Σὲ λίγες μέρες θὰ ὁρισθεῖ ἡ ἡμερομηνία δημοπρασίας τοῦ Γυμναστηρίου.

—Ἄρχισαν οἱ ἐργασίες τοῦ Γυμνασίου.

Ἀπὸ τὸ γραφεῖο τοῦ ὑπουργοῦ Γεωργίας κ. Ταλιαδούρου ὁ συγχωριανός μας κ. Γιῶργος Χρ. Καζάσης, ἀδελφὸς τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος Μεσενικόλα κ. Θωμᾶ Καζάση, μᾶς πληροφορεῖ ὅτι ὅλα τὰ θέματα ποὺ ἐνδιαφέρουν τὸ χωριό παρακολουθοῦνται μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον. Ἰδιαίτερα τὸ νερὸ ποὺ ἂν καὶ βρέθηκε σὲ δύσκολη θέση τὸν τελευταῖο καιρό, μὲ τὸ θερμό του ἐνδιαφέρον, ὁ κ. Καζάσης ἐλπίζει πὼς μέχρι τὸ καλοκαῖρι δὲν θὰ λέει πιά, ὁ ΜΕΣΕΝΙΚΟΛΑΣ τὸ ΝΕΡΟ νεράκι.

—Πληροφορηθήκαμε, δυστυχῶς ὅμως ὄχι ἀπὸ τὸ Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου Μεσενικολιτῶν Καρδίτσης (γιατί;) ὅτι θὰ γίνει στὸ «ΠΑΥΣΙΛΥΠΟ» τῆς Καρδίτσης ὁ χορός τοῦ Συλλόγου μὲ τὴν συμμετοχὴ τοῦ συγκροτήματος τοῦ Βασ. Δ. Γακιόπουλου ἀπὸ τὸ Βόλο, τὸ Σάββατο 18 Μαρτίου.

Προβλέπεται νά γίνει τρικούβερτο γλέντι. Ἡ «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ» εὐχαρίστως θὰ δημοσιεύσει στὸ ἄλλο φύλλο ρεπορτάζ τοῦ χοροῦ, ἂν δὲν ἀγνοηθεῖ πάλι.

—Στὸ χορὸ τῆς Ἀθήνας παραλείψαμε νὰ ἀναφέρουμε πὼς ἦταν καὶ ὁ Νῖκος Β. Ψημμένος μὲ τὴν γυναίκα του. Ζητᾶμε συγνώμη ἂν στὴν λαοθάλασσα τῶν καλεσμένων μας παραλείψαμε καί κάποιον ἄλλον.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΪΖΑΝΟΣ

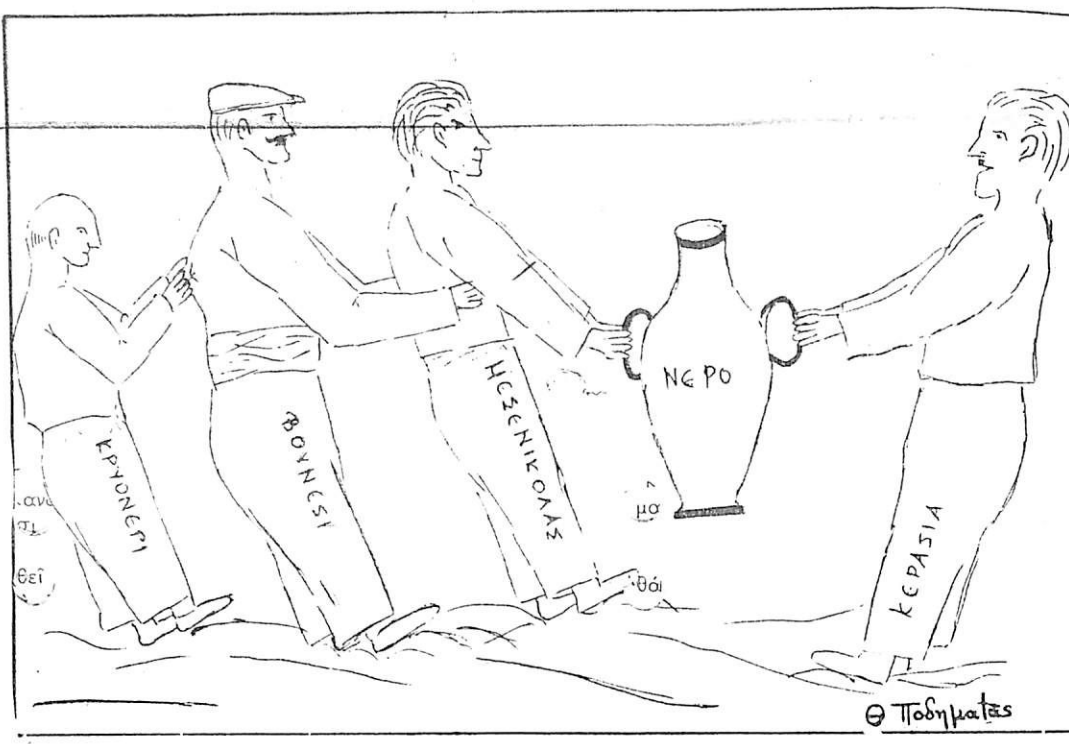

Βλασδινὰ νέα

Στὶς ἀρχὲς τοῦ μῆνα —Μάρτη— εἶχαν ἔρθει στὴν Ἀθήνα ὁ Πρόεδρος καὶ Ἀντιπρόεδρος τοῦ χωριοῦ μας γιὰ μερικὰ ζωτικὰ θέματα τοῦ χωριοῦ μας ἁρμοδιότητας τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας, Πρόεδρος εἶναι ὁ Απ. Καλογρούλης, ἀνεψιός ἐπ' ἀδελφῆς τοῦ ἀξέχαστου γεωπόνου Σωτήρη Καλογρούλη, καὶ Ἀντιπρόεδρος ὁ Μῆτσος Καραμπέρης, ἕνας τετραπέρατος Ἀγραφιώτης ποὺ ἄφηκε ἀνεπανάληπτη ἐποχὴ τὰ παλιότερα χρόνια ὡς ἀγροφύλακας τοῦ χωριοῦ γιὰ τὴν δραστηριότητά του ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνακριτικὸ του δαιμόνιο. Ἔτρεμε τὸ πελεκοῦδι στὰ χρόνια τῆς θητείας του. Φύλλο δὲν τολμοῦσε νὰ πειράξη κανεὶς ἀπὸ τὴν ξένη περιουσία...

Στὴν Ἀθήνα, εὐτυχῶς, ὁ συμπολίτης μας ὑπουργός κ. Ταλιαδοῦρος μὲ τὸ γνωστό του ἐνδιαφέρον καὶ τὴν αὐθόρμητη προθυμία του βοήθησε στὴν ἐπίλυση τῶν δικαίων αἰτημάτων τοῦ χωριοῦ. Ὁ τοπικός Σύλλογος τῶνΒλασδινῶν τῆς Ἀθήνας μὲ τὸν Πρόεδρό του Σεραφεὶμ Τσίτσα συμπαραστάθηκε στὶς σχετικὲς παραστάσεις στὸ ὑπουργεῖο Γεωργίας —νὰ πῶς χρειάζονται καὶ οἱ Σύλλογοι— στὴν ἐπιτυχή τους διευθέτηση.

Συγκινητικὴ ἦταν ἡ προθυμία προέδρου καὶ ἀντιπροέδρου νά ἀναλάβουν τὴ φιλοξενεία ὅλων τῶν ΒλαΒλασδινῶν τῆς Ἀθήνας τὶς 4 ἡμέρες τοῦ Πάσχα ποὺ προγραμματίζεται ἡ Πασχαλινὴ ἐκδρομή. Ὥς τὴν ὥρα πιὺ γράφονται οἱ γραμμὲς αὐτὲς δὲν ἔχει ληφθεῖ ὁριστικὴ ἀπόφαση, γιατί εἶναι ἄγνωστος ὁ ἀριθμός τῶν μελῶν ποὺ θὰ συμμετάσχουν στὴν ἐκδρομή.

Τὸ Βλάσδο, ὅπως εἶναι γνωστό, ἔχει δύο καλὲς ταβέρνες ποὺ τίς ἐπισκέπτονται τακτικὰ οἱ Καρδιτσιῶτες. Ἔχει ὅμως μεταφυτέψει καὶ δύο ἀξιόλογεος καταβολάδες ἐξοχικῶν κέντρων στὴν περιφέρειά του: Στό Τσαρδάκι, τὰ γνωστὰ στέκια τοῦ Ἀλεξίου καὶ Κορομπίλια καὶ στὸ «Ἐργοτάξιο», τὸ περίφημο κέντρο τοῦ Λάμπρου Παπάκου, ὅπου δύσκολα κανείς βρίσκει τραπέζι στὶς «χρονιάρες μέρες».

⁂ Ἕνας ἀπὸ τούς πιστούς τοῦ χωριοῦ μας, συνομήλικος τοῦ γράφοντος αὐτὲς τίς γραμμές, ὁ Κώστας Ρούκας, πέθανε πρόσφατα στὸ χωριό μας. Ἦταν ἀπὸ τούς ὀλίγους ποὺ δὲν τὸ ἐγκατέλειψαν, ἀπαρασάλευτος στὰ πάτρια χώματα.

Σ. ΤΙΤΣΙΑΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

(Συνέχεια ἀπό τὴν 1η σελίδα)

πιτελάρχης τῶν νικηφόρων πολέμων μας τοῦ 1912 — 13 εἰς τὸ βιβλίον του «ἡ μάχη τῶν Ρωμαίων ἐν Φαρσάλοις» τοποθετεῖ ταύτην περὶ τὸ Παλαιόκαστρο τῆς Καρδίτσης, στηριζόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν ἐξιστόρησίν της, ὅτι οἱ ἡττηθέντες ἐτράπησαν πρός τὰ ὑπερκείμενα τοῦ πεδίου τῆς μάχης ὑψηλότατα ὄρη καὶ ὀροπέδια, ἐνῶ εἰς τὰ Φάρσαλα δὲν ὑπάρχουν ἐγγύς αὐτῶν τοιαῦτα.

Δὲν ἀποκλείεται ὅθεν πολλοί ἐξ αὐτῶν τῶν φυγάδων νὰ ἐναπέμειναν ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν περιοχήν μας.

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ὑπέστη αὕτη πολλάς καταδρομὰς ἐξ ὁμοφύλων καὶ ἀλλοφύλων, κατάλοιπα τῶν ὁποίων αἱ ξέναι τοπονυμίαι, ὡς λέγουν καὶ οἱ κ. κ. συνεργάται τῆς «Νεβρόπολης». Λ. χ. ἡ Νευρόπολη εἶναι σλαυϊκὴ ἐκ τοῦ νέβρο—Πόλις ἤτοι ὀρεινὸν πεδίον ἡ Μπέλαια εἶναι ἡ σλαυϊκὴ ΒουννέσιΣερμενίκο καὶ Μπλάσεου ἀλβανικά καὶ πλεῖστα ἄλλαι τοπωνυμίαι ξενικαί.

Τὸ μόνον ἱστορικόν τεκμήριον τοῦ χωριοῦ μας καὶ αὐτὸ νεωτέρων χρόνων, ἤτοι τοῦ μεσαίωνος, εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Παναγίας εἰς τὴν ἔναντι τούτου λοφοσειράν.

Εἶναι κτίσμα τοῦ ΙΖ' αἰῶνος ἤτοι τοῦ 1675 μὲ κτίτορα αὐτῆς τὸν Παναγιώτην Νικούσιον, διερμηνέα τῆς Ὑψηλῆς Πύλης ἐν Κων)πόλει.. Ὅστις καὶ φέρεται οἰκονογραφημένος εἰς τὸν δυτικόν τοῖχον μὲ ποδήρη (γούναν) καὶ στάσιν ἱκετευτικὴν πὸς τὴν Ὑπεραγίαν Θεοτόκον. Οὗτος πρός τούς ἄλλους ἐκδουλεύσεσι πρός τὴν Τουρκίαν, συνετέλεσε κάπως προδοτικῶς εἰς τὸ νὰ ἐκδιωχθοῦν οἱ Ἐνετοὶ ἀπὸ τὴν Κρήτην, καὶ τὴν καταλάβουν οἱ Τοῦρκοι, ἐξ αὐτοῦ καὶ τῆς πολυγλώσσου μορφώσεώς του ἀνήχθη εἰς μεγάλα ἀξιώματα, ἀποκτήσας ἐξ αὐτοῦ πλοῦτον ποὐήζὶήὶι τήὑορότὸ Ρρ ΕΤΑΟΙ α λύν.

Περὶ τὸ τέλος τῆς ζωῆς του κινούμενος ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς του καὶ τῆς ἐπισφαλοῦς ὑγείας του παρητήθη τῆς πολιτικῆς, καὶ διὰ τὴν ψυχικήν του σωτηρίαν κατέφυγε εἰς πνευματικούς, οἱ ὁποῖοι τὸν συνεβούλευσαν ὅπως μὲ τὸν ἀθεμίτως κ. Κέντα πλοῦτον, ἤτοι τὰ ἀργύρια τῆς προδοσίας ἀνεγείρει δεκαπέντε Ἐκκλησίας, διά δὲ τὴν [illegible] είαν του νὰ κατοικήσῃ εἰς ὀρεινόν μέρος καὶ τρέφεται μὲ ζυμαρικὰ καὶ ὀρεινόν γάλα.

Διὰ τὸ πρῶτον ἔκτισεν σύν τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν ἐν λόγω Ἐκκλησίαν τῆς Παναγίας, διὰ τὸ δεύτερον καταλιπών τὴν Πατρίδα του Κων)πολιν, ἦλθε καί κατοίκησεν εἰς τὸ Νεοχῶρι τῆς Νεβροπόλεως, ἐγείρας ἐκεῖσε μεγαλοπρεπῆ κατοικίαν, ὡς ἐκ τῆς διέτης του δὲ τῆς καθημερινῆς μὲ κουσκοῦσι ὀναμάσθη ὑπὸ τῶν ἐντοπίων «Κουσκουλᾶς».

Πέραν τὴν Ἐκκλησίαν αὐτὴν καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ὑπαρχούσης τότε θαυματουργοῦ εἰκόνος ἐγένετο τότε θαυματουργοῦ εἰκόνος τότε κατὰ τὴν 23ην Αὐγούστου, μεγάλη ἐμποροπονήγυρις ἐπί δύο αἰώνας, μετέπεντα ὅμως κατὰ τὰ Ὀρλωφικά, ἔφυγε ἡ θαυματουργός εἰκών καὶ μετέβη εἰς ἐξωκκλήσιον τῆς Κερασιᾶς. Ἐκεῖ μετεφέρθη καί ἡ πανήγυρις, εἰς τὴν ὁποίαν ὡμίλησε ὁ Κοσμᾶς ὁ Αἰτωλός, ἀπὸ καρυδιάς, ἥτις φέρει ἔκτοτε τό ὄνομά του.

Κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ὅμως τοῦ 1821 ἔφυγε καί ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Κορῶνα καί ἔκτοαε ὀνομάσθη «Κορωνιώτισσα», τὴν ἠκολούθησε δὲ καί ἡ πανήγυρις μετατεθεῖσα εἰς τὴν 8η Σεπτεμβρίου ὁπότε ἑορτάζει καὶ ἡ Μονή. Αὐτὴ εἶναι ἡ παράδοσις, ὅτι δηλαδὴ ἡ Παναγία Κορωνιώτισσα εἶναι αὐτὴ ποὺ ἦταν ἀρχικῶς εἰς τὴν Παναγίαν μας, καὶ μέχρι τοῦ 1908 σὲ κανένα ἄλλο χωργιὸ δὲν πήγαινε πλήν τοῦ Μεσενικόλα.

Αὐτὸ λοιπόν τὸ Ἐκκλησάκι εἶναι κειμήλιον τοῦ χωριοῦ μας καὶ πρέπει νὰ κηρυχθῆ διατηρητέον μνημεῖον ὁπότε θὰ τὸ ἐπιμεληθῆ ἡ Ἀρχαιολογική Ὑπηρεσία, διότι ἔχει ἀνάγκη ἀναστυλώσεως.

Ὅπως τὸ ξεύρετε εἶναι σταυροπήγιον ὀκτάγωνον κτισμένον μὲ πελεκητὴν πέτραν, ἔσωθεν δὲ τοιχογραφημένην μὲ βυζάντινὰς Εἰκόνας τῆς Κρητικῆς Σχολῆς. Ἔχω νὰ τὸ ἰδῶ ἀπό τὸ 1938, ἦτο ἔκτοτε ραγισμένον καὶ ἔδωσα εἰς τὸν ἀείμνηστον Κ. Γῶγον 2.000 δραχμάς νὰ τὸ σιδηροδέσουν ἔξωθεν, τί ἀπόγινε δὲν γνωρίζω.

Δι' αὐτὸ παρακαλῶ νὰ ἐνεργήσητε καὶ σεῖς, θὰ ἐνεργήσω καὶ ἐγὼ ἐντεῦθεν μὲ τὸν Κύριον Παῦλον Μυλωνᾶν, ἵνα χαρακτηρισθῆ ὡς διατηρητέον μνημεῖον καί θὰ σᾶς γράψω.

Δεύτερον ζήτημα εἶναι ἡ ἐπίσπευσις τοῦ νέου ὑδραγωγείου ἵνα ἔλθη τὸ νερό καί γίνη τὸ δίκτυον ἵνα ἀρχίσῃ ἔπειτα ἡ ὁδόστρωσις. Ἐδῶ εἰς τὴν Μακεδονία καί στὸ πιό φτωχὸ χωριὸ ἔπαυσαν νά πατοῦν λάσπες, ὅλοι οἱ δρόμοι τσιμεντοστρωμένοι.

Θαρσεῖτε καὶ ἐνδυναμοῦσθε ἐν Κυρίω. Ὁ Μεσενικόλας ἦτο, εἶναι καί θὰ εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Νεβρουπόλεως, καὶ τὸ στολίδι τῶν Θεσσαλικῶν Ἀγράφων.

Μετὰ πατρικῆς ἀγάπης
Ὁ τ. Ἡγούμενος τῆς Ἱ. Μονῆς
Διονυσίου — Ἁγ. Ὄρος
Ἀρχιμανδρίτης
ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΑΖΑΣΗΣ

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Σὲ προηγούμενο φύλλο τῆς ἐφημερίδας μας ὑποσχεθήκαμε ὅτι θὰ δημοσιεύαμε τὸν κανονισμό τοῦ Τμήματος Νέων ὅπως διαμορφώθηκε ἀπό τὴν Γενικὴ Συνέλευση τῶν Νέων στίς 22 Γενάρη καὶ τὴ συνεργασία τοῦ Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΝΕΩΝ

Ἄρθρον 1ο. Τὸ Τμῆμα Νέων τοῦ Συλλόγου Μεσενικολιτῶν Νεβρόπολης ἀναπτύσσει δραστηριότητες σύμφωνα μὲ τὸ τὸ καταστατικό τοῦ Συλλόγου. Εἰδικότερα:

α) Βοηθάει στίς ἐκδηλώσεις τοῦ συλλόγου.

β) Συμμετέχει στὴν ἔκδοσην καὶ διάδοση τῆς ἐφημερίδας.

γ) Διοργανώνει ἰδιαίτερες ἐκδηλώσεις μὲ τὴ συμπαράσταση τοῦ συλλόγου, στὰ πλαίσια καὶ τίς κατευθύνσεις τοῦ συλλόγου.

Ἄρθρο 2ο. Μέλος τοῦ Τμήματος Νέων μπορεῖ νά γίνει κάθε νέος ποὺ κατάγεται ἀπό τὸ Μεσενικόλα ἢ ἕνας ἢ καί οἱ δύο γονεῖς του κατάγονται ἀπς τὸ Μεσενικόλα ἢ ὁ ἴδιος ἔζησε γιά ἕνα μεγάλο χρονικό διάστημα στὸ Μεσενικόλα καί εἶναι ἡλικίας 15—25 χρόνων.

Ἄρθρο 3ο. Οἱ τακτικὲς γενικὲς συνελεύσεις τοῦ Τ. Ν. γίνονται τουλάχιστο μία φορὰ τὸ ἑξάμηνο, μετὰ ἀπό κατάλληλο γνωστοποίηση τῶν μελῶν καί ἔχουν ἀπαρτία ὅταν συμμετέχουν σ' αὐτὲς τουλάχιστο τὰ μισὰ μέλη τοῦ Τ. Ν. Ἡ τακτικὴ γενικὴ συνέλευση συζητάει κάθε θέμα ποὺ ἀφορᾶ τό Τ. Ν. καί παίρνει ἀποφάσεις πάνω στὰ θέματα αὐτά. Ἀπὸ τὴν τακτικὴ γενικὴ συνέλευση μία φορὰ τὰ χρόνο ἐκλέγεται πενταμελής Διοικητικὴ ἐπιτροπὴ μὲ τρία ἀναπληρωματικὰ μέλη. Ἡ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ μπορεῖ νὰ συγκαλέσει μὲ ἀπόφασή της καὶ ἔκτακτη Γεν. Συνέλευση ἢ μετὰ ἀπό αἴτηση τοῦ 1)5 τῶν μελῶν τοῦ Τ. Ν.

Ἄρθρο 4ο. Ἡ Συνδρομὴ τῶν μελῶν τοῦ Τ. Ν. εἶναι ἴση μὲ τὴ συνδρομὴ τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου.

Ἄρθρο 5ο. Ὁλόκληρη ἡ Δ. Ε. δίνει λόγο στὴ Τ.Γ.Σ. τοῦ Τ. Ν. καὶ στὸ Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου.

Ἄρθρο 6ο. Ἡ Δ. Ε. τοῦ Τ. Ν. ὁρίζει σὰ συνδέσμους μὲ τὸ Δ. Σ. τοῦ Συλλόγου δύο ἀπὸ τὰ μέλη της. Τὸ Τ. Ν. ἀντιπροσωπεύεται στὴ συνεδρίαση τοῦ Δ. Σ. τοῦ συλλόγου μὲ διμελῆ τὸ πολὺ ἀντιπροσωπεία ποὺ εἶναι μέλη τῆς Δ. Ε. τοῦ Τ. Ν. καὶ ἔχει συμβουλευτικό χαρακτῆρα καί ὄχι δικαίωμα ψήφου. Ἐπίσης μὲ τὸν ἴδιο χαρακτῆρα παρευρίσκεται διμελὴς ἀντιπροσωπεία τοῦ Δ. Σ. τοῦ συλλόγου σὲ κάθε συνέλευση τοῦ Τ. Ν. ἢ τῆς Δ. Ε.

Ἄρθρο 7ο. Κάθε μέλος τοῦ Τ. Ν ποὺ ἔχει ἡλικία πάνω ἀπὸ 18 ἐτῶν εἶναι καὶ τακτικὸ μέλος τοῦ συλλόγου χωρίς νὰ πληρώνει ἰδιαίτερη συνδρομὴ στὸ Τ. Ν.

Ἄρθρο 8ο. Τὸ Τ. Ν. μπορεῖ στὸ μέλλον νὰ ἀλλάξη τὸν κανονισμό του ἀφοῦ γίνει σχετικὴ συνεννόηση μὲ τὸ Δ. Σ.

Ἀγγελία

Ἦρθε ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό ΣΟΒΙΕΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ, καὶ ἐγκαταστάθηκε μονίμως εἰς Ἀθήνας ἡ ἰατρός ὀρθοπεδικός — χειρουργός — Τραυματιολόγος — ΡΩΞΑΝΗ ΚΑΤΣΑΚΟΥ (σύζυγος ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ).

Δέχεται καθ' ἑκάστην στὸ ἰατρεῖον της, 28 Ὀκτωβρίου (Πατησίων 52), 3ος ὄροφος τηλέφ. 8212.948.